

oraz Wojskowej Służby Polek
87-100 Toruń, ul. Podmurna 93, tel. 0048 56 65 22 186
e-mail: fapak@wp.pl; www.zawacka.pl
NIP 956 16 25 127; REGON 870502736
KRS 00000 41692
Nr r-ku 82 1090 1506 0000 0000 5002 0244

MEMORIAŁ

General Marii Wittek

tot d.

Okr. RGO
AK
Jublin

Szalkiewicz Halina
z d. Zamejska
ps. Sylwia

4059/WSK

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI — 4059/MSK
SZALKIEWICZ Halina
p.s. „Sylwia”

I. Materiały dokumentacyjne

- I/1 – relacja właściwa
- I/2 – dokumenty (sensu stricto) dot. osoby relatora
- I/3 – inne materiały dokumentacyjne dot. osoby relatora

II. Materiały uzupełniające relację

III. Inne materiały (zebrane przez „relatora”):

- III/1 – dot. rodziny relatora
- III/2 – dot. ogólnie okresu sprzed 1939 r.
- III/3 – dot. ogólnie okresu okupacji (1939 – 1945)
- III/4 – dot. ogólnie okresu po 1945 r.
- III/5 – inne...

IV. Korespondencja

.....
.....
.....
.....

V. Wypisy ze źródeł [tzw.: „nazwiskowe karty informacyjne”]

VI. Fotografie 1 ksero pkt. II s. 1

II Materiały uzupełniające relację

- Halina Szalkiewicz ps. „Sylvia” [w:] J. Kietboni, 2. Leszczyńska „Kobiety Lubelszczyzny represjonowane w latach 1944-1956, t. 1, W-wa 2002, k. 3, s. 1-3

zędu Bezpieczeństwa Publicznego w Hrubieszowie.

HALINA SZALKIEWICZ ps. Sylwia

Córka Hektora Zamajskiego i Julii z domu Gerszheimer, urodzona 3 VIII 1896 r. w osadzie Koniec pow. wrocławskiego. Ojciec pracował jako leśnik w lasach państwowych. Uczyła się najpierw w domu, a potem w szkole średniej w Odessie i Warszawie. Studiowała w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie.

W czasie I wojny światowej zawarła związek małżeński z Bronisławem Szalkiewiczem, z zawodu inżynierem budowy dróg i mostów. Zmobilizowany do wojska, w roku 1920, walcząc z bolszewikami dotarł aż pod Wilno, gdzie zginął z rąk Litwinów. Halina Szalkiewicz nie zawarła już nowego małżeństwa. Wszystkie siły poświęciła wychowaniu córki oraz kształceniu młodzieży.

W szkolnictwie przepracowała łącznie czterdzieści siedem lat. Rok uczyła w Szkole Rolniczej w Kijanach, a następnie dwadzieścia trzy lata kierowała Szkołą Gospodarstwa Wiejskiego w Puławach.

W okresie okupacji niemieckiej działała w RGO (Rada Główna Opiekuńcza), która pomagała polskim jeńcom w oflagach i stalagach oraz więźniom Zamku Lubelskiego i obozu koncentracyjnego na Majdanku. Uczestniczyła też w konspiracji, zarówno w czasie okupacji niemieckiej, jak i sowieckiej. Używała pseudonimu Sylwia, pracowała w Armii Krajowej, a następnie organizacji WiN. U niej znajdował się punkt kontaktowy obwodu puławskiego dla tych obydwu organizacji.

Została aresztowana na terenie szkoły 2 III 1946 r. przez funkcjonariuszy WUBP. Po przewiezieniu do Lublina została osadzona w więzieniu na Zamku. Oskarżono ją o to, że „usiłowała przemocą usunąć ustanowione organa władzy zwierzchniej Narodu, pełniąc funkcje skrzynki kontaktowej inspektoratu puławskiego, w skład którego wchodziły powiaty Kraśnik i Puławy”. Utrzymywała stały kontakt przez łączniczki z okragiem w Lublinie, dla których punktem kontaktowym było mieszkanie Krystyny Orzechowskiej ps. Scibor (patrz nota), znajdujące się przy Krakowskim Przedmieściu. Od

11/2
Krystyny Orzechowskiej otrzymywała pieniądze na inspektorat, w tym na pomoc dla uwięzionych i ich rodzin, jak również wszelkie rozkazy, instrukcje i pocztę organizacyjną; przekazywała ją inspektorowi „Justowi” (Piotr Ignaciak) Inspektoratu Puławy. Ponadto kilkakrotnie pobierała pieniądze z OPUS-u od Ireny Antoszewskiej (patrz nota), przeznaczone dla żony inspektora „Konrada”.

Pomimo że nie przyznawała się w śledztwie do zarzucanych jej czynów, wszystkie znalazły się w sporządzonym akcie oskarżenia, obejmującym aresztowanych członków komendy lubelskiego WiN.

Na mocy ogłoszonej w tym czasie amnestii, jeszcze przed rozprawą sąd postanowił zwolnić część oskarżonych kobiet w przygotowywanym procesie pierwszej Komendy WiN Okręgu Lubelskiego. Halina Szalkiewicz została zwolniona 7 III 1947 r.

Po odzyskaniu wolności pracowała w szkołach zawodowych w Lublinie. Działała w agendach Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, zwłaszcza w Instytucie Wyższej Kultury Religijnej.

Halina Szalkiewicz zmarła dnia 16 I 1967 r. Pochowana została na cmentarzu parafialnym w Puławach.

ŹRÓDŁA: Arch. Sądu Rej. Lub., Sr. 1073/46: Nota biograficzna, opr. przez abp. Bolesława Pylaka. Relacja Hanny Kowalskiej z Puław, w zb. pr. Z. L.; M. Strzemiński, *Nasze Puławy*, Lublin 1986, s. 278

11/2
P O S T A N O W I E
SĄDU REJOWEGO W PULAWACH

Lublin, dnia 15 września 1946 r.
Sędzią Jan, oficer śledczy Wojewódzkiego Sądu Rejonowego w Lublinie, rozstrzygłszy materiały śledcze dotyczące przestępstwa z art. 86 §1 i 2 KW.,

u s t a l i ł
Halina Szalkiewicz, od dnia 2 marca 1946 r. na terenie w całości usunąć ustanowione organa władzy państwowej, zmienił ustrój Państwa Polskiego, organizacji p.n. „Wolność i Niezawisłość” wchodziły pow: Krasnik i Puławy, utrzymywała stały kontakt przez cały okres z okręgu: Orzechowską Krystyną, podjęła do celów organizacji pieniądze na i wszelkie rozkazy, instrukcje i pocztę przekazywała inspektorowi ps. „Justowi” z „OPUSU” od Antoszewskiej „AK” inspektoratu Puławskiego ps. „Konrad” nie przyznaje się.

Wzywając, że w czynach SZALKIEWICZ Haliny przestępstwa z art. 86 §1 i 2 KW.

P O S T A N O W I E
SZALKIEWICZ Haliną, c. Hektora, ur. 12 w Rociawek, zam. w Puławach, ul. Lubelskiej, w nosci karnej z art. 86 §1 i 2 KW.

Postanowienie powyższe odczytano mi
.....
podpis podejrzanej

nywała pieniądze na inspektorat, w tym na zini, jak również wszelkie rozkazy, instrukcje azywała ją inspektorowi „Justowi” (Piotr . Ponadto kilkakrotnie pobierała pieniądze skiej (patrz nota), przeznaczone dla żony

się w śledztwie do zarzucanych jej czynów, żadzonym akcie oskarżenia, obejmującym ndy lubelskiego WiN.

czasie amnestii, jeszcze przed rozprawą sąd onych kobiet w przygotowywanym procesie gu Lubelskiego. Halina Szalkiewicz została

owała w szkołach zawodowych w Lublinie. lego Uniwersytetu Lubelskiego, zwłaszcza Religijnej.

nia 16 I 1967 r. Pochowana została na cmen-

/46: Nota biograficzna, opr. przez abp. Bolesława Pylaka. b. pr. Z. L.: M. Strzemski. *Nasze Puławy*, Lublin 1986.

P O S T A N O W I E N I E
O POCZEGNISCIU BI ODPOWIEDZIALNOSCI KARNEJ.

Lin, dnia 15 września 1946 r.
szcza Jan, oficer śledczy Wojewódzkiego Urzędu Bezpieczeństwa Publiczne
Lublinie, rozpatrzywszy materiały śledztwa w sprawie SZALKIEWICZ Haliny,
jejrzanej z art. 86 §1 i 2 KKw.,

u s t a l i ł :

że Szalkiewicz Halina, od m-ca lipca 1945 r. do dnia zatrzymania, t.j. 2 marca 1946 r. na terenie woj.Lubelskiego, usiłowała przemocą usunąć ustanowione organa władzy zwierzchniej Narodu, przemocą zmienić ustroń Państwa Polskiego, przez należenie do nielegalnej organizacji p.n. "Wolność i Niezawisłość", pełniąc funkcję skrzynki pocztowej inspektoratu Puławskiego, krypt. "PINAR", w skład którego wchodziły pow: Krasnik i Puławy, posługując się ps. "SYLWIA". Utrzymywała stały kontakt przez łączniczki ze służbą pocztową okręgu: Orzechowską Krystyną, ps."SCIBOR", od której otrzymywała na cele organizacji pieniądze na inspektorat, jak również otrzymywała wszelkie rozkazy, instrukcje i pocztę organizacyjną, którą z kolei przekazywała inspektorowi ps."JUST". Kilkakrotnie pobierała pieniądze z "UPUSU" od Antoszewskiej Ireny, dla żony byłego inspektora "AK" inspektoratu Puławskiego ps."KONRADA". Do powyższych czynów nie przyznaje się.

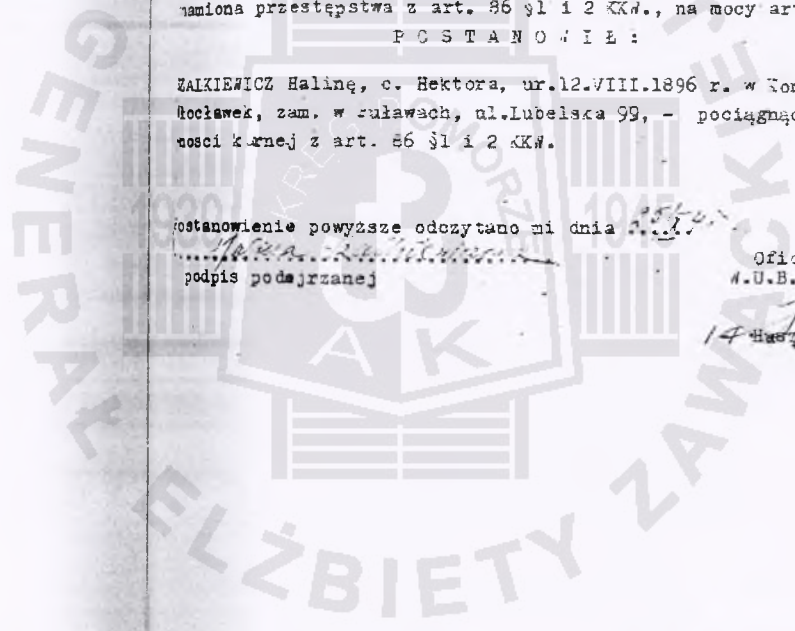
zadyszy, że w czynach SZALKIEWICZ Haliny, c.Hektora, mieszczą się namiona przestępstwa z art. 86 §1 i 2 KKw., na mocy art. 166 KWPK.

P O S T A N O W I E :

SZALKIEWICZ Halinę, c. Hektora, ur.12.VIII.1896 r. w Konicach, pow. Hociawek, zam. w Puławach, ul.Lubelska 99, - pociągnąć do odpowiedzialności karnej z art. 86 §1 i 2 KKw.

Postanowienie powyższe odczytano mi dnia 1946 r.
.....
podpis podjejrzanej

Oficer śledczy
A.U.B.P./Lublin
14 Haszysza J.por.

SJALKIEWICZ Halina

